

Z A K O N

O DOPUNI ZAKONA O BUDŽETSKOM SISTEMU

Član 1.

U Zakonu o budžetskom sistemu („Službeni glasnik RS”, br. 54/09, 73/10, 101/10, 101/11, 93/12, 62/13, 63/13-ispravka, 108/13, 142/14, 68/15-dr. zakon, 103/15, 99/16, 113/17 i 95/18), u članu 27e stav 52. tačka 4) posle reči: „ustanova učeničkog i studentskog standarda” dodaju se zapeta i reči: „predškolskih ustanova”.

Član 2.

Ovaj zakon će se primenjivati počev od plate za maj 2019. godine.

Član 3.

Ovaj zakon stupa na snagu narednog dana od dana objavljivanja u „Službenom glasniku Republike Srbije”.

O B R A Z L O Ž E N J E

I. USTAVNI OSNOV ZA DONOŠENJE ZAKONA

Ustavni osnov za donošenje ovog zakona sadržan je u odredbama člana 97. stav 1. tač. 11, 15, 16. i 17. Ustava Republike Srbije, kojim je, između ostalog, utvrđeno da Republika Srbija uređuje i obezbeđuje finansiranje ostvarivanja prava i dužnosti Republike Srbije utvrđenih Ustavom i zakonom, finansijsku reviziju javnih sredstava, nadležnost i rad republičkih organa, kao i druge odnose od interesa za Republiku, u skladu sa Ustavom.

II. RAZLOZI ZA DONOŠENJE ZAKONA

Razlog za donošenje ovog zakona je izjednačavanje visine plata zaposlenih u predškolskim ustanovama sa platama zaposlenih u ustanovama osnovnog obrazovanja.

Na ovaj način izvršiće se usklađivanje člana 27e Zakona o budžetskom sistemu („Službeni glasnik RS”, br. 54/09, 73/10, 101/10, 101/11, 93/12, 62/13, 63/13-ispravka, 108/13, 142/14, 68/15-dr. zakon, 103/15, 99/16, 113/17 i 95/18) sa članom 52. Zakona o predškolskom vaspitanju i obrazovanju („Službeni glasnik RS”, br. 18/10, 10/17, 113/17, 95/18-dr.zakon i 10/19), kojim je propisano da osnovica za obračun i isplatu plata u predškolskim ustanovama ne može biti niža od osnovice za obračun i isplatu u osnovnom obrazovanju i vaspitanju.

III. OBJAŠNENJE POJEDINAČNIH REŠENJA

Članom 1. Predloga zakona propisano je da zaposleni u predškolskim ustanovama ostvaruju pravo na uvećanje plate za 9%.

Članom 2. Predloga zakona definisano je da će se ovaj zakon primenjivati tj. da će se povećanje plata vršiti počev od plate za maj 2019. godine.

Članom 3. Predloga zakona propisuje stupanje na snagu ovog zakona.

IV. PROCENA FINANSIJSKIH SREDSTAVA POTREBNIH ZA SPROVOĐENJE ZAKONA

Procenjeni finansijski efekat ovog zakona na budžete lokalne vlasti iznosi 382.000.000 dinara.

V. RAZLOZI ZA DONOŠENJE ZAKONA PO HITNOM POSTUPKU

Predlaže se donošenje ovog zakona po hitnom postupku u skladu sa članom 167. Poslovnika Narodne skupštine („Službeni glasnik RS”, broj 20/12-prečišćen tekst), kako bi se stekli uslovi za primenu predloženog zakonskog rešenja u odlukama o budžetu lokalne vlasti.

VI. RAZLOZI ZA RANIJE STUPANJE NA SNAGU ZAKONA

Predlaže se da ovaj zakon stupi na snagu narednog dana od dana objavljivanja u „Službenom glasniku Republike Srbije”. Naročito opravdani razlozi za ranije stupanje na snagu ovog zakona, u smislu člana 196. stav 4. Ustava Republike

Srbije, sastoje se u potrebi da se predloženo rešenje primeni u odlukama o budžetu lokalne vlasti.

VII. PREGLED ODREDBE ZAKONA O BUDŽETSKOM SISTEMU KOJA SE DOPUNJUJE

Fiskalna pravila

Član 27e

Fiskalna pravila odnose se na opšti nivo države i ona mogu biti opšta i posebna.

Opštim fiskalnim pravilima određuje se ciljni srednjoročni fiskalni deficit, kao i maksimalni odnos duga prema BDP sa ciljem da se obezbedi dugoročna održivost fiskalne politike u Republici Srbiji.

Posebna fiskalna pravila određuju kretanje plata i penzija, kao i način obuhvata javnih investicija pri računanju fiskalnog deficita i javnih rashoda i izdataka u periodu od 2011. do 2016. godine.

Opšta fiskalna pravila su:

- 1) ciljni godišnji fiskalni deficit iznosiće u srednjem roku 1% BDP;
- 2) dug opšteg nivoa države, ne uključujući obaveze po osnovu restitucije, neće biti veći od 45% BDP.

Fiskalni deficit će biti manji od ciljnog ili će se ostvarivati fiskalni suficit u godinama kada je stopa rasta BDP veća od potencijalne, dok će se u godinama kada je stopa rasta manja od potencijalne, ostvarivati fiskalni deficit koji je veći od ciljnog deficita.

Da bi se obezbedilo da stvarni fiskalni deficit u srednjem roku bude jednak ciljnom, a da se istovremeno omogući realizacija anticiklične fiskalne politike, primeniće se sledeća formula za određivanje gornje granice fiskalnog deficita u godini t:

$$dt = dt-1 - a(dt-1-d^*) - b(gt-g^*)$$

gde su sa dt i dt-1 označeni deficiti u godinama t i t-1, d* je ciljni fiskalni deficit koji je određen na nivou od 1% BDP, gt je realna stopa rasta BDP u godini t, a g* je potencijalna srednjoročna realna stopa rasta BDP.

Deficit u formuli je izražen u procentima od BDP, dok su stope rasta BDP izražene u procentima.

Koeficijent prilagođavanja a pokazuje brzinu kojom se stvarni deficit približava ciljnom deficitu, a koeficijent b pokazuje koliko fiskalni deficit u godini t odstupa od ciljnog deficita usled odstupanja stope rasta BDP u godini t od potencijalne stope rasta BDP.

U periodu od 2011. do 2014. godine numerička vrednost koeficijenata je određena na nivou a=0,3 i b=0,4 dok je potencijalna stopa rasta BDP, g*=4%.

Počev od 2015. godine numeričku vrednost koeficijenata a i b, kao i potencijalnu stopu rasta BDP odrediće Fiskalni savet i ona će važiti u periodu koji ne može biti kraći od tri godine.

Dug opšteg nivoa države obuhvata direktni dug opšteg nivoa države i izdate garancije opšteg nivoa države (indirektni dug), prema domaćim i stranim poveriocima.

Ukoliko dug opšteg nivoa države, bez duga po osnovu restitucije, pređe 45% BDP, Vlada je dužna da Narodnoj skupštini, zajedno sa budžetom za narednu godinu, podnese i program za smanjenje duga u odnosu na BDP.

Fiskalni savet podnosi Narodnoj skupštini obrazloženo mišljenje o Vladinom programu za smanjenja duga, a predstavnik Fiskalnog saveta obrazlaže mišljenje u Narodnoj skupštini.

Vlada je obavezna da predlog zakona kojim se uređuje pitanje restitucije uskladi sa principima fiskalne odgovornosti.

Fiskalni savet podnosi Narodnoj skupštini obrazloženo mišljenje o tome da li su odredbe koje se odnose na obeštećenje starih vlasnika u novcu ili preko emisije državnih hartija od vrednosti u skladu sa principima fiskalne odgovornosti, a predstavnik Fiskalnog saveta obrazlaže mišljenje u Narodnoj skupštini.

Posebna fiskalna pravila obezbeđuju da se smanjenje fiskalnog deficita u odnosu na BDP, najvećim delom ostvari preko smanjenja tekućih javnih rashoda.

Cilj posebnih fiskalnih pravila je i da se promeni struktura javne potrošnje u pravcu smanjenja tekućih rashoda i povećanja javnih investicija.

Pojedinačne plate i penzije u decembru 2010. godine povećaće se za 2%.

U aprilu 2011. godine, plate i penzije uskladiće se stopom rasta potrošačkih cena u prethodna tri meseca.

U oktobru 2011. godine, plate i penzije uskladiće se zbirom stope rasta potrošačkih cena u prethodnih šest meseci i polovine stope realnog rasta BDP u prethodnoj godini, ukoliko je taj rast pozitivan.

U aprilu 2012. godine, plate i penzije uskladiće se zbirom stope rasta potrošačkih cena u prethodnih šest meseci i polovine stope realnog rasta BDP u prethodnoj godini, ukoliko je taj rast pozitivan.

U oktobru 2012. godine, plate i penzije povećaće se za 2%.

U aprilu 2013. godine, plate i penzije povećaće se za 2%.

U oktobru 2013. godine plate i penzije povećaće se za 0,5%.

U aprilu 2014. godine plate i penzije povećaće se za 0,5%.

U oktobru 2014. godine plate i penzije povećaće se za 1%.

U slučaju da se do 1. jula 2014. godine ne donese propis kojim će se urediti ujednačavanje nivoa plata, odnosno zarada zaposlenih u javnom sektoru, neće se vršiti usklađivanje plata i penzija u skladu sa stavom 26. ovog člana.

Principi odgovornog fiskalnog upravljanja nalažu svođenje rashoda za plate i penzije na održiv nivo, tako da će se težiti tome da učešće plata opšteg nivoa države u BDP bude do 7%, odnosno učešće penzija u BDP do 11%.

Povećanje plata i penzija može se vršiti samo u godini u kojoj se na osnovu odgovarajućih planskih dokumenata nadležnih organa očekuje, odnosno procenjuje da će učešće plata opšteg nivoa države u BDP da bude do 7%, odnosno učešće penzija u BDP do 11%, i to najviše dva puta godišnje, ali tako da očekivano učešće plata opšteg nivoa države, odnosno penzija u BDP nakon usklađivanja ne bude iznad navedenih procenata.

Od aprila se plate, odnosno penzije mogu povećati maksimalno do zbir stope rasta potrošačkih cena u prethodnih šest meseci i dela stope realnog rasta BDP u prethodnoj godini iznad 3%, a od oktobra se mogu povećati maksimalno do stope rasta potrošačkih cena u prethodnih šest meseci.

Ukoliko su ispunjeni uslovi za usklađivanje plata, odnosno penzija iz st. 28. i 29. ovog člana, o povećanju plata, odnosno penzija, kao i o procentu tog povećanja odlučuje Vlada, na predlog Ministarstva.

Odredbe st. 28-31. ovog člana primenjuju se nakon 2014. godine.

Usklađivanje plata i penzija primenjuje se na obračun i isplatu plata za navedeni mesec.

Korisnici javnih sredstava ne mogu zasnivati radni odnos sa novim licima radi popunjavanja slobodnih, odnosno upražnjenih radnih mesta do 31. decembra 2019. godine.

Izuzetno od stava 34. ovog člana, radni odnos sa novim licima može se zasnovati uz saglasnost tela Vlade, na predlog nadležnog ministarstva, odnosno drugog nadležnog organa, uz prethodno pribavljeno mišljenje Ministarstva.

Ukupan broj zaposlenih na određeno vreme zbog povećanog obima posla, lica angažovanih po ugovoru o delu, ugovoru o privremenim i povremenim poslovima, preko omladinske i studentske zadruge i lica angažovanih po drugim

osnovama, kod korisnika javnih sredstava, ne može biti veći od 10% ukupnog broja zaposlenih.

Izuzetno od stava 36. ovog člana, broj zaposlenih na određeno vreme zbog povećanog obima posla, lica angažovanih po ugovoru o delu, ugovoru o privremenim i povremenim poslovima, preko omladinske i studentske zadruge i lica angažovanih po drugim osnovama, kod korisnika javnih sredstava, može biti veći od 10% ukupnog broja zaposlenih, uz saglasnost tela Vlade, na predlog nadležnog ministarstva, odnosno drugog nadležnog organa, uz prethodno pribavljeno mišljenje Ministarstva.

Aktom Vlade bliže će se urediti postupak za pribavljanje saglasnosti iz st. 35. i 37. ovog člana.

Prilikom izračunavanja deficita konsolidovane opšte države za 2011. godinu, rashodi i izdaci ne uključuju deo ukupnih javnih investicija koji je veći od 4% BDP, a u periodu od 2012. do 2015. godine deo javnih investicija koji je veći od 5% BDP.

Deo javnih investicija iznad najviših nivoa, za koji je dozvoljeno povećati deficit konsolidovane opšte države u skladu sa opštim fiskalnim pravilom, ne sme da bude veći od 2% BDP.

Fiskalni savet će u saradnji sa Državnom revizorskom institucijom dati mišljenje o tome da li je obuhvat javnih investicija u skladu sa računovodstvenim standardima.

Primena posebnih fiskalnih pravila ne može da ugrozi opšta fiskalna pravila utvrđena u skladu sa ovim zakonom.

Izuzetno od st. 29-31. ovog člana, u 2016. godini penzije se mogu povećati za 1,25%, kao i plate zaposlenih u:

- Ministarstvu unutrašnjih poslova i Ministarstvu odbrane za 2%;
- ustanovama osnovnog i srednjeg obrazovanja i učeničkog standarda za 4%;
- ustanovama visokog i višeg obrazovanja i studentskog standarda za 2%;
- predškolskim ustanovama za 4%;
- ustanovama socijalne i zdravstvene zaštite za 3%.

Izuzetno od st. 29-31. ovog člana, u 2017. godini penzije će se povećati za 1,5 %.

Izuzetno od st. 29-31. ovog člana, u 2017. godini mogu se povećati plate zaposlenih u:

- Ministarstvu unutrašnjih poslova, Ministarstvu odbrane, Bezbednosno-informativnoj agenciji, Upravi za izvršenje krivičnih sankcija - samo za državne službenike i nameštenike u kazneno-popravnim ustanovama i pravosuđu (osim sudija i tužilaca, državnih službenika i nameštenika koji u skladu sa odredbama Zakona o organizaciji i nadležnosti državnih organa u suzbijanju organizovanog kriminala, korupcije i drugih posebno teških krivičnih dela („Službeni glasnik RS”, br. 42/02, 27/03, 39/03, 67/03, 29/04, 58/04 - dr. zakon, 45/05, 61/05, 72/09, 72/11 - dr. zakon, 101/11 - dr. zakon i 32/13), kao i Zakona o organizaciji i nadležnosti državnih organa u postupku za ratne zločine („Službeni glasnik RS”, br. 67/03, 135/04, 61/05, 107/07, 104/09, 101/11 - dr. zakon i 6/15) ostvaruju pravo na platu u duplom iznosu) za 5%;

- ustanovama osnovnog i srednjeg obrazovanja i učeničkog standarda za 6%;
- ustanovama visokog i višeg obrazovanja i studentskog standarda za 3%;
- naučno-istraživačkoj delatnosti - istraživačima (osim istraživačima koji imaju radni odnos zasnovan na fakultetu) i pomoćnom osoblju za 5%;
- ustanovama kulture za 5%;
- ustanovama socijalne i zdravstvene zaštite za 5%;
- predškolskim ustanovama za 6%.

Povećanje penzija i plata iz st. 44. i 45. ovog člana vršiće se počev od penzije, odnosno plate za decembar 2016. godine.

Izuzetno od st. 29-31. ovog člana, u 2018. godini penzije će se povećati za 5%.

Izuzetno od st. 29-31. ovog člana, u 2018. godini povećaće se plate kod korisnika budžetskih sredstava, odnosno korisnika sredstava Republičkog fonda za zdravstveno osiguranje, i to kod:

1) Ministarstva unutrašnjih poslova, Ministarstva odbrane, Bezbednosno-informativne agencije, Ministarstva finansija - Poreske uprave, Ministarstva finansija - Uprave carina i zavoda za izvršenje krivičnih sankcija - za 10%;

2) sudova i tužilaštava:

- državnim službenicima i nameštenicima za 10%, a u sudovima i tužilaštvima osnovanim u skladu sa odredbama Zakona o organizaciji i nadležnosti državnih organa u suzbijanju organizovanog kriminala, korupcije i drugih posebno teških krivičnih dela („Službeni glasnik RS”, br. 42/02, 27/03, 39/03, 67/03, 29/04, 58/04 - dr. zakon, 45/05, 61/05, 72/09, 72/11 - dr. zakon, 101/11 - dr. zakon i 32/13) i Zakona o organizaciji i nadležnosti državnih organa u postupku za ratne zločine („Službeni glasnik RS”, br. 67/03, 135/04, 61/05, 107/07, 104/09, 101/11 - dr. zakon i 6/15) državnim službenicima i nameštenicima koji ostvaruju pravo na platu u duplom iznosu - za 5%;

- sudijama, tužiocima i zamenicima tužilaca - za 5%;

3) ustanova osnovnog i srednjeg obrazovanja, ustanova učeničkog i studentskog standarda, predškolskih ustanova, ustanova socijalne zaštite, zdravstvenih ustanova i ustanova kulture - za 10%;

4) Narodne skupštine, Predsednika Republike, Državnog pravobranilaštva, Predsednika Vlade i potpredsednika Vlade - za 5%;

5) službi Vlade, ostalih organa državne uprave, uključujući i upravne okruge, koji nisu navedeni u tački 1) ovog stava - za 5%;

6) Visokog saveta sudstva i Državnog veća tužilaca - samo državnim službenicima i nameštenicima - za 5%;

7) drugih državnih organa koji nisu navedeni u tač. 1) do 6) ovog stava - samo državnim službenicima i nameštenicima - za 5%;

8) visokoškolskih ustanova, kao i istraživačima (osim istraživača u naučno - istraživačkoj ustanovi koji pravo na povećanje plate već ostvaruju u visokoškolskoj ustanovi) i pomoćnom osoblju u naučno-istraživačkoj delatnosti - za 5%;

9) Srpske akademije nauka i umetnosti (SANU) - za 5%;

10) ostalih javnih službi, osim kod organizacija za obavezno socijalno osiguranje - za 5%;

11) korisnika sredstava budžeta lokalne vlasti, osim korisnika iz tačke 3) ovog stava - za 5%.

Povećanje penzija i plata iz st. 47. i 48. ovog člana vršiće se počev od penzije, odnosno plate za decembar 2017. godine.

Plata se neće povećati ni funkcionerima u organima iz stava 48. tačka 7) ovog člana koji bi, prema posebnom zakonu kojim se njihova plata direktno ili indirektno određuje prema plati sudija, odnosno državnih službenika na položaju, imali pravo na uvećanu platu.

Izuzetno od st. 29-31. ovog člana, u 2019. godini neće se vršiti usklađivanje penzija u skladu sa stavom 30. ovog člana.

Izuzetno od st. 29-31. ovog člana, u 2019. godini povećaće se plate kod korisnika budžetskih sredstava, odnosno korisnika sredstava organizacija za obavezno socijalno osiguranje, i to kod:

1) Ministarstva unutrašnjih poslova, Bezbednosno-informativne agencije i Ministarstva odbrane - za 9%;

2) Ministarstva finansija - Poreske uprave i Ministarstva finansija - Uprave carina - za 8,5%;

3) visokoškolskih ustanova, kao i istraživačima (osim istraživača u naučno-istraživačkoj ustanovi koji pravo na povećanje plata ostvaruju u visokoškolskoj ustanovi) i pomoćnom osoblju u naučno-istraživačkoj delatnosti - za 9%;

4) ustanova osnovnog i srednjeg obrazovanja, ustanova učeničkog i studentskog standarda, PREDŠKOLSKIH USTANOVA i ustanova socijalne zaštite - za 9%;

5) ostalih korisnika sredstava budžeta Republike Srbije - za 7%;

6) korisnika sredstava budžeta lokalne vlasti, osim korisnika iz tačke 4) ovog stava - za 7%;

7) organizacija obaveznog socijalnog osiguranja - za 7%;

8) zdravstvenih ustanova, osim vojnozdravstvenih ustanova, i to:

- doktoru medicine i stomatologu - za 10%;

- doktoru specijalisti - za 10%;

- medicinskom tehničaru i stomatološkom tehničaru - za 12%;

- ostalim zaposlenim - za 7%.

Povećanje plata iz stava 52. ovog člana vršiće se počev od plate za januar 2019. godine.

**OBRAZAC IZJAVE O USKLAĐENOSTI
PREDLOGA ZAKONA O DOPUNI ZAKONA O BUDŽETSKOM SISTEMU SA
PROPISIMA EVROPSKE UNIJE**

1. Ovlašćeni predlagač propisa: Vlada
Obrađivač: Ministarstvo finansija

2. Naziv propisa

Predloga zakona o dopuni Zakona o budžetskom sistemu
Bill amending the Law on Budget System

3. Usklađenost propisa s odredbama Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju između Evropskih zajednica i njihovih država članica, sa jedne strane, i Republike Srbije sa druge strane („Službeni glasnik RS”, broj 83/08) (u daljem tekstu: Sporazum), odnosno s odredbama Prelaznog sporazuma o trgovini i trgovinskim pitanjima između Evropske zajednice, sa jedne strane, i Republike Srbije, sa druge strane („Službeni glasnik RS”, broj 83/08) (u daljem tekstu: Prelazni sporazum):

a) Odredba Sporazuma i Prelaznog sporazuma koja se odnose na normativnu sadržinu propisa,

Ne postoje relevantne odredbe Sporazuma i Prelaznog sporazuma

b) Prelazni rok za usklađivanje zakonodavstva prema odredbama Sporazuma i Prelaznog sporazuma,

Nema

v) Ocena ispunjenosti obaveze koje proizilaze iz navedene odredbe Sporazuma i Prelaznog sporazuma,

/

g) Razlozi za delimično ispunjavanje, odnosno neispunjavanje obaveza koje proizilaze iz navedene odredbe Sporazuma i Prelaznog sporazuma,

/

d) Veza sa Nacionalnim programom za usvajanje pravnih tekovina Evropske unije.

/

4. Usklađenost propisa sa propisima Evropske unije:

a) Navođenje odredbi primarnih izvora prava Evropske unije i ocene usklađenosti sa njima,

/

b) Navođenje sekundarnih izvora prava Evropske unije i ocene usklađenosti sa njima,

/

v) Navođenje ostalih izvora prava Evropske unije i usklađenost sa njima,

/

g) Razlozi za delimičnu usklađenost, odnosno neusklađenost,

/

d) Rok u kojem je predviđeno postizanje potpune usklađenosti propisa sa propisima Evropske unije.

/

5. Ukoliko ne postoje odgovarajuće nadležnosti Evropske unije u materiji koju reguliše propis, i/ili ne postoje odgovarajući sekundarni izvori prava Evropske unije sa kojima je potrebno obezbediti usklađenost, potrebno je obrazložiti tu činjenicu. U ovom slučaju, nije potrebno popunjavati Tabelu usklađenosti propisa. Tabelu usklađenosti nije potrebno popunjavati i ukoliko se domaćim propisom ne vrši prenos odredbi sekundarnog izvora prava Evropske unije već se isključivo vrši primena ili sprovođenje nekog zahteva koji proizilazi iz odredbe sekundarnog izvora prava (npr.

Predlogom odluke o izradi strateške procene uticaja biće sprovedena obaveza iz člana 4. Direktive 2001/42/EZ, ali se ne vrši i prenos te odredbe direktive).

Ne postoje propisi sa kojima je potrebno obezbediti usklađenost

6. Da li su prethodno navedeni izvori prava Evropske unije prevedeni na srpski jezik?

/

7. Da li je propis preveden na neki službeni jezik Evropske unije?

Nije preveden

8. Učešće konsultanata u izradi propisa i njihovo mišljenje o usklađenosti.

/